

14.5.2015

Hyvät Marttisten sukuseuralaiset

Meillä on taas kevät ja odotukset tulevan kesän suhteen korkealla. Sukuseurallamme päätapahtuma on tapaamisen merkeissä 11.7.2015 Suonenjoella mansikkakarnevaalien yhteydessä. Mansikkakarnevaalit ovat kolmepäiväiset, perjantaista sunnuntaihin. Johdokunta on menossa jo perjantaina kulkueeseen bannerollimme kanssa ja toivoo tietysti mukaan myös sukuseuralaisia. Lauantaina aloitamme perinteisesti klo 9.00 ilmoittautumisella. Tarkempi ohjelma ja ajo-ohjeet ovat myöhemmin tässä kirjeessä.

Valitettavasti Amerikan matka tälle kesälle peruuntui vähäisen osanoton vuoksi. Toisena vaihtoehtona oli ensin retki Taalainmaalle ja se aiotaan toteuttaa kesällä 2016. Näin päästään näkemään paikkoja mistä John Mortonin isoisa lähti Amerikkaan. Taustatietoa saadaan jo Suonenjoella kesällä Olavi Saarelaisen esitelmässä.

DNA-rintamalla tapahtuu koko ajan ja Pekka Haikkala sukuseuran edustajana on hoitamassa asiaa ansiokkaasti. Viimeisimpänä on perustettu Marttisten DNA-ryhmä Facebookiin ja se tuntuu olevan vilkkaassa käytössä. Tässä ryhmässä on myös muita kuin sukuseuralaisia, jos heillä on DNA:n kautta siteitä meidän sukujuuriimme.

Myös kotisivumme on uusittu. Jouduimme vaihtamaan palvelinta, kun vanhan ylläpito loppui. Vanhan kotisivun asioita on siirretty uudelle ja sitä on uudistettu. Lisäksi tutkitaan mahdollisuuksia sulkea osa kotisivuista vain jäsenille luettavaksi. Sinne kerättäisiin aineistoa, joka koskee vain itse jäsenistöä. Näin varjellaan esimerkiksi sukutarinoita joutumasta ulkopuolisten kaappaamiksi ja julkistamiksi.

Kesätapahtuman yhteydessä järjestämme perinteiset arpajaiset ja odotamme jäsenistön tuovan arpajaisiin palkintoja. Kokouksemme jälkeen kaikilla on

tietysti mahdollisuus osallistua Mansikkakarnevaaleihin. Ohjelma on laaja ja monipuolinen.

Maksavien jäsenien määrä on hiljaisessa laskussa. Siksi kehottaisin jäsenistöä tutkiskelemaan sukulaisiaan ketkä heistä saisi mukaan sukuseuran toimintaan. Olkaa aloitteellisia!

Koska maailma on menossa yhä kiihtyvällä vauhdilla tietoyhteiskunnan suuntaan, on sukuseurakin tiedottamisessaan keskittämässä toimiaan sähköiseen viestintään. Siksi toivomme, että kaikki kenellä on käytössään tai mahdollisuus käyttää sähköpostia antaisivat osoitteensa sihteerille. Näin säästämme postituksissa ja voimme antaa jäsenistölle tietoa jäsenkirjeiden välillä. Nyt Facebookissa toimivat sukuseuran sivut: Marttinen sukua ja Marttisten DNA-ryhmä.

Yhteydenottoja odotellaan ja nähdään Suonenjoella 11.7.2015.

Kesää odottavin terveisin

Risto Marttinen, puheenjohtaja

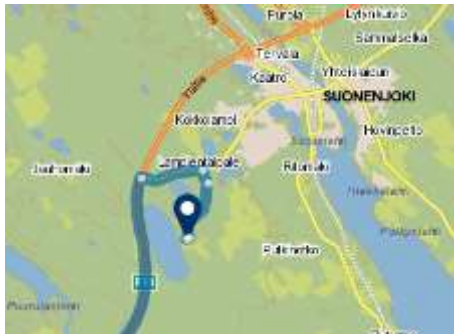
Sukupäivä

Vietämme sukupäivää Suonenjoella Vanhainmäen hyvinvointikeskuksessa. Suonenjoen mansikkakarnevaalit, yksi Suomen vanhimmista kesätapahtumista viettää samaan aikaan 45-vuotisjuhlaa.

Aika Lauantai 11.7.2015 klo 9.00 – 15.00

Paikka Vanhainmäen hyvinvointikeskus, Vanhamäentie 122, 77600 SUONENJOKI
<http://www.vanhamaki.fi/>

Ajo-ohje Aja ysitietä pitkin Rautalammintien risteykseen, viitta Lampientaipale. Jatka eteenpäin ja aja Vanhamäentielle. Vältä Suonenjoen keskustan kautta ajamista.

Ohjelma

09.00	Ilmoittautuminen ja tulokahvi
10.00	Sukupäivien avaus, puheenjohtaja Risto Marttinen
10.15	Musiikkia
10.20	Ruotsin ja Norjan metsäsuomalaiset, Olavi Saarelainen
	Sukuseuran matka Ruotsin ja Norjan suomalaismetsiin, Helga Ylönen
10.50	”Oinoska”–savolaista komiikkaa, Pirjo Kartano
11.20	Mansikkakarnevaalit 45 -vuotta, Helga Ylönen
11.30	Lounas noutopöydästä
12.30	Vapaata seurustelua ja toisiin tutustumista
13.00	Suonenjoki kierros linja-autolla kotiseutuopas Helga Ylösen johdolla
15.00	Lähtökahvi

Osallistumismaksu

Aikuiset 35 € ja alle 12 vuotiaat lapset ilmaiseksi vanhempien mukana. Hintaan sisältyy kahvit ja ruokailu sekä Suonenjoki -kiertoajelu.

Ilmoittautuminen

Sitovat ilmoittautumiset 26.6.2015 mennessä sähköpostitse marttistensukuseura@gmail.com tai puhelimitse Atte Marttinen p. 045 144 7838. Ilmoita osallistujien nimet ja alle 12 vuotiaiden lukumäärä. Kerrothan viestissä myös mahdollisista ruoka-aine allergioista.

Tule viettämään kesäinen hetki sukulaisten kanssa ja käväise samalla Mansikkakarnevaaleissa!

Karnevaaliohjelma

Perjantai 10.7.

- 15.00 Karnevaalialue avataan
17.00 Sambakoulu
18.00 Sambaesitys
19.00 Karnevaalikulkue
mukana myös sukuseuran hallitus
20.00 Karnevaalien virallinen avaus
20.30 Kari-Tapio 70 v. Juhlakiertueen
avajaiskonsertti
22.00 Diandra
23.30 Pelle Miljoona United + Tumppe Varonen
Tanssilavalla Christa Huikko Band
02.00 Karnevaalialue sulkeutuu

Lauantai 11.7.

- 10.00 Lintharju MTB 2015
11.00 Karnevaalialue avataan
11.00 Diandra nimmarikeikka
11.00 Lapsikuoro ”Mansikkaiset”
12.00 Zetorien kiihdytysajon SM-osakilpailu
12.00 Kultakurkku karaoke
15.00 Lastenkarnevaalit, Kissa Miauskis
16.00 Mansikansyönnin SM-kilpailu
16.30 Kultakurkkukaraoken voittajat esiintyvät
18.00 Julkkis-jalkapallo-ottelu
19.30 Remu All Stars
21.00 Mansikkatyön kruunaus
22.00 Pete Parkkonen, Dingo
Tanssilavalla Christa Huikko Band
02.00 Karnevaalialue sulkeutuu

Sunnuntai 12.7.

- 10.00 Mansikkakirkko Johanna Rusanen, Pirjo Kartano
Musiikkiopiston kamariyhtye
11.00 Karnevaalialue avautuu
12.30 Suora Lähetys
14.00 Arttu Wiskari
15.00 Lastenkarnevaalit, taikuri Puijon Parooni
17.00 Karnevaalialue sulkeutuu
17.00 Karnevaalien jatkot Iisveden Rantapaviljongilla
Jani Jalkanen, Dimitri Keiski, Suora Lähetys,
Kulkuriveli Jami, Ile Vainio ym.

Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy!

Mansikkaravit
Pe 10.7. klo 18.30
Suonenjoen Raviradalla

Tivoli avoinna:
Pe ko 17.00 – 24.00
La klo 11.00 – 23.00
Su klo 11.00 – 15.00

Ohjelmamuutokset mahdollisia.

Sukuseura järjestää kesällä 2016 matkan Ruotsin ja Norjan suomalaismetsiin.

Mietteitä isäni elämäntaipaleelta

Maija-Liisa Schoultz
26.6.2014

Isäni Veikko Viljam Marttinen syntyi Mikkelissä juhannuspäivänä v. 1912. Hän oli puolivuotiias muuttaessaan vanhempieneen Amerikkaan. Siirtolaisten keskuudessa oli peräti harvinaista, että koko perhe lähti matkaan yhtä aikaa. Perheellä oli matkalippu Hangosta Gardneriin ja määräsatama Amerikassa oli Boston. Mukana seurasi isä Wiljamin Taavetti -eno Roosa vaimoineen. Huimapäistä joukkoa, kun tietää, että Titanic oli aiemmin samana vuonna uponnut.

Tyyne Dagmar Janhusen ja Viljam Marttisen kihlajaiskuva ja häääkuva 28.5.1911.

Äiti Tyyne Dagmar (o.s. Janhunen) lähetti Liverpoolista laivaa vaihdettaessa Saimi siskolleen Mikkelin postikortin, jossa taivastelee maailman menoa ja kirjoittaa poikansa nimen ”tuplaveellä”. Hyvin oli siis matkaan varustauduttu, ihan nimeä myöten.

Laivamatkasta selviydettiin onnellisesti, mutta kohdalo riepotteli perhettä myöhemmin enemmänkin. Perillä odotti yllättäviä käännteitä ja traumaattisia kokemuksia, jotka eivät voineet olla vaikuttamatta isäni ajatus- ja tunnemaailmaan sekä elämäntapoihin.

Isäni ei valitettavasti muistellut paljoakaan lapsuusaikaansa, eikä mitakaan elämäntapoihin. Mieltäni kuitenkin kiehtoivat teini-iässä kuulemani maininnat koverretuista kurpitsoista, skunkeista (haisunäätä) ja kilpikonnien kanssa uimisesta. Tärkeinä muistoina isäni oli säilyttänyt pieniä lasihelmiä, joilla lapset kuulemma Amerikassa leikkivät.

Ihanat Amerikan kirstut valitettavasti vain hävitettiin kaatopaikalle vuoden 1958 muuton yhteydessä.

New Yorkin aikaiset koulukirjat kuitenkin säästettiin, samoin passi, postikortteja arvaamattoman arvokaine osoitteineen sekä valokuva-albumit, joissa ei suinkaan esiintynyt mitään rähjäistä siirtolaistorukkaa.

Perhe Marttinen Gardnerissa v. 1913 ja Weikko Wiljam v. 1914

Muistan isäni yllättävältä tuntuneen ihastuksen Corn Flakes –muroihin niiden ilmestyttyä meidän markkinoillemme. Samoin hän ahnehti säilykehedelmiä melkein suoraan peltipurkista. Vasta vuosikymmeniä myöhemmin osasin yhdistää nämä mieltymykset isäni lapsuusajan kokemuksiin. Itsekseen hän myös saattoi mainita sanan ”skyscraper” ja ”Massachusetts”. Valitettavasti nämä hajanaiset huomiot eivät jaksaneet tuolloin kiinnostaa minua, jäivät kuitenkin alitajuntaani muhimaan. Eläkeikää lähestyessäni ne alkoivat sitten enemmän askarruttaa.

Tiesin isoäitini menehtyneen Amerikassa ja tunsin, ettei isäni selvästikään halunnut puhua asiasta, niinpä vaikenimme molemmat. Isäni kuoleman jälkeen v.1985, alkoi mieltäni aluksi painaa etenkin isoäitini kohtalo. Varsinkin käynnit isäni haudalla aiheuttivat mietintää isoäitini viimeisestä leposijasta. Janne poikani muisteli isoisänsä maininnee, että äiti olisi haudattu Brooklynin hautausmaalle. Koulukirjat, maininnat pilvenpiirtäjistä, samoin kuin syntymäpäiväkortti vuodelta 1919 viittasivat saman suuntaan.

Lähdin mieheni kanssa meidän molempien ensimmäiselle Amerikan matkalle vuonna 1990. Kohteena oli mm. vanhasta postikortista löytynyt osoite Brooklynissa. Löysimme sieltä laajan alueen täynnä edellisen vuosisadan alun omakotitaloja, mukana myös isäni aikanaan asuttama talo.

Talossa asui nyt puertoricolainen tohtori poikansa kanssa, näin meille kertoi tumma kotiapulainen ovenraosta.

Seuraavalla matkalla v. 1993 määränpäämme oli Greenwoodin hautausmaa, joka on yksi maailman suurimmista hautausmaista ja joka esiintyy useissa elokuvissakin. Ystävällinen virkailija ei kuitenkaan löytänyt kortistoistaan mitään mainintaa isoäidistäni.

Olin pettynyt ja lannistus iski päälle. Vastapainoksi kuitenkin tällä kertaa tuo tuttu kotiapulainen, jota oli tulostamme pohjustettu, päästi meidät sisälle ja esiteli meille koko talon. Olin valtavan tunneryöpyssä, enkä itse asiassa muista asiasta juuri mitään. Talon emäntä oli etsinyt vanhoista valokuvista meille näytettäväksi kuvan, jonka pikaisesti ajoitin johonkin 1920 – 30 –luvulle. Kuva esitti juhlakansaa pitkän illallispöydän ääressä, miehet tummiin pukeutuneina. Sivuutin tuolloin kuvan olankohautuksella, tuollainen atmosfääri ei todellakaan voinut liittyä isäni kotioloihin. Vaan kuinka väärässä olinkaan, luulin tässä vaiheessa vielä, että koko Marttisen perhe olisi asunut tuolloin tässä talossa.

Varsinaisen kääntein koin myöhemmin kotona, kun isäni aarteista yllättäen löytyi postikortti Gardnerista, joka sijaitsee Massachusettsin osavaltiossa ja josta olin kuullut isäni joskus mutisevan. Gardnerin kaupungintalolta minulle lähetettiin isoäitini kuolintodistus, jossa hänen viimeiseksi leposijakseen ilmoitettiin Chrystal Lake:n hautausmaa. Kuolintodistuksen mukaan hän oli kuollut espanjantautiin 29-vuotiaana 11.1.1919. Ei ihme, ettei isäni muistanut äitinsä hautapaikkaa, koska hän oli äitinsä kuollessa vasta kuusi vuotias.

Äskettäin löysin netistä sikäläisen hautausseuran tiedostoista maininnan, että isoäitini oli menehtynyt kotonaan osoitteessa 37 Draper Road, joten ilmeisesti isäni oli ollut läsnä todistamassa äitinsä poismenoa. Isäni välttelikin koko ikänsä viimeiseen asti hautajaisia; hänen yks kantainen tokaisunsa oli ”Dead is dead”, ja tämä siis aina englanniksi!

Isä Wiljam oli lähtenyt pari vuotta aikaisemmin v. 1917 Suomeen, koska tarinan mukaan pelkäsi joutuvansa armeijaan ensimmäisen maailmansodan tuoksinassa. Hän joutui kuitenkin tuossa mielessä ojasta allikkoon löytäessään itsensä kansalaissodan myllyryksessä Helsingin Katajanokan vankilasta. Vankilareissu kansalaissodan jälkimainingeissa tuli pelkäänsen sen vuoksi, että oli joutunut ilmeisesti tilanteen pakosta työskentelemään punakaartin autonkuljet-

tajana jonkin aikaa matkustaessaan Mikkelistä Helsinkiin muissa asioissa ja jouduttuaan valkoisten pidättämäksi Kouvolassa.

Vankilareissun myötä meni kansalaisluottamus ja Mikkelistä juuri saatu passi.

Veikko Viljam Marttisen kuva asevelvollisuusajalta Valkjärvellä 1933/1934

Tämä vaikutti oleellisesti myös isäni arvostukseen hänen suorittaessaan asevelvollisuuttaan, estäen hänen ylenemismahdollisuutensa puolustusvoimissa myös sodan aikana. Tämän asian huomasin vaivaavan isääni kovasti koko hänen elämänsä ajan.

Gardnerissa tavallaan täysorvoksi jääneestä isästani huolehti ilmeisesti Sieväsen perhe, jonka äiti oli Wiljamin sisko ja isäni tati. Todennäköisesti juuri nämä sukulaiset olivat houkutelleet isovanhempani alun perin Gardneriin. Perheen tyttäret Elli ja Lempi, isäni serkut, lähettivät vielä pitkälti jälkeensä Suomeen joulukortteja, joita isäni säilytti aarrelaatikossaan.

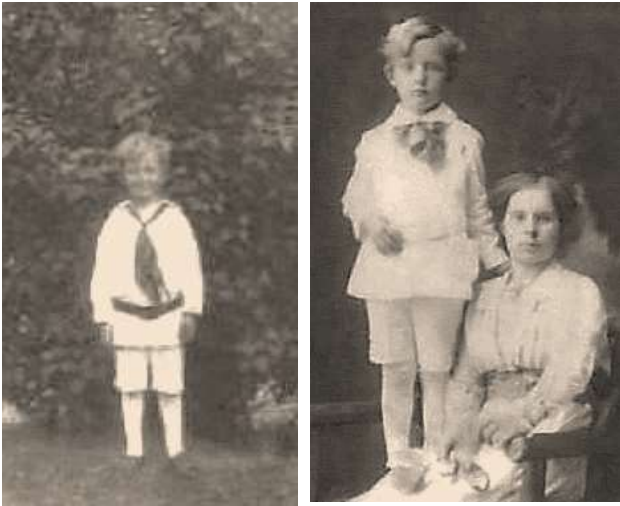

Kesäinen kuva Gardnerista, mahdollisesti v. 1914. Vasemmalla Alexander ja Hilda Sievänen oikealla perhe Marttinen, Weikko Wiljam, Tyyne Dagmar ja Wiljam.

Sitten kuitenkin kuoli Hilda-täti ja arvoitukseksi jäikin, oliko tämä syy isäni palauttamiselle Suomeen. Olihan isoisänikin vapautettu vankilasta jo 1919 loppupuolella. Gardnerissa käydessäni löytyi museosta luettelo kaupungin veronmaksajista vuodelta 1920, jossa kahdeksan vuotias isänikin mainitaan. Tonttietiedoista selvisi hänen vanhempiansa maanomistus-suhteet.

Jossain vaiheessa isäni siirtyi New Yorkiin (arvioitu aika Brooklynissa 25.6.1919 – 11.8.1920). Aiemmin

mainitusta syntymäpäiväkortista vuodelta 1919 löytyy Brooklyn/Flatbushin osoite ja passista maastalähtöpäivä 1920. Mutta kenen luona hän asui noinkin kauan, kuka hoiti matkustusasiapaperit, passin ja muut järjestelyt? Isäni kertoi, että päivää ennen laivan lähtöä olivat varkaat vieneet yöllä hänen rahansa ja arvoesineensä. Siinä menivät arvattavasti tonteista saadut dollarit. Loppuun asti harkittua ja suunnitelmallista toimintaa. Miltähän tuo mahtoi tuntua maailman murjomasta pojan reppanasta, meni varmaan luottamus ihmisiin pitkäksi aikaa.

Weikko Wiljam mahdollisesti v. 1919. Oikealla passikuvaan paikannettu kuva, v. 1920, jolloin hänet palautettiin Suomeen. Onko kuvassa esiintyvä nainen mahdollisesti hänestä tuolloin huolehtinut rouva Allen?

Vuosikausia olen yrittänyt selvittää tietoa Brooklynin talon silloisista asukkaista, myös siirtolaisinstituutti on yrittänyt auttaa tässä kiitettävästi. Suomen New Yorkin suurlähetystö/konsulaatti arveli, ettei New Yorkissa välttämättä pidetty kirjaa asukkaista, vaikkakin pienemmissä kaupungeissa kuten Gardnerissa, tilastot olivat hyvinkin tarkkoja. "Thanks for nothing", kuten isäni toteaisi jos eläisi.

Taannoin Marttisten ("Morton ryhmän") matka Amerikkaan sai minussa aikaan lisäpuhtia. Niinpä onnistuin hiljattain poikani avustuksella selvittämään New Yorkin väestölaskentakeskuksesta kaipaamani tiedot. Talossa asui tuolloin Allen niminen perhe; vakuutusvirkailijaisä, äiti, kaksi tytärtä, kaksi poikaa, lastenhoitaja, kotiapulainen sekä kokki. Isäni asui tuon laskennan aikaan talossa, mutta häntä ei mainita, ehkäpä tahallaan tulevaa ennakoiden. Joka tapauksessa tunnen suurta helpotusta siitä, ettei kukaan oman suvun jäsenen ollut osallisena tässä arvelutavassa toiminnassa.

Isäni lähti paluumatkalle Suomeen juuri täytettyään kahdeksan vuotta. Isä kertoi, että aluksen kapteeni

huolehti hänestä laivalla. Matka kesti 15 päivää. Merenkäynti oli hirveä ja aallot talon korkuisia. Isäni pelkäsi. Kaikki voivat pahoin, paitsi isäni. Mahtoi tuntua kahdeksan -vuotiaasta turvattomalta ja yksinäiseltä.

Suomessa isä Wiljam oli siirtynyt Mikkelistä Turkuun, kauas kotikaupungistaan, olikohan vankila-ajalla osasyynsä tähän. Siispä poikaa odotti kotona Suomessa isä, jonka elämäntilanne ei ollut paras mahdollinen pojastaan huolehtimiseen. Säilyneistä todistuksista voin seurata isäni koulunkäyntiä milloin Turussa, milloin Mikkeliässä äitinsä Lydia-siskon perheen luona. Näitä aikoja isäni muisteli mielellään. Häntä kohdeltiin samanvertaisena Wallgrenin perheen kolmen pojan eli serkkujensa kanssa. Koulussa kiusoiteltiin punatukkaista, pisamaista kakkärätukkaa, jonka vaatteet "haisivat" oudolta. Koko ikänsä isäni vaivasi se, ettei hän alkuaikoina saanut yököyksiltään pysymään kaurapuuroa sisällään.

Isäni aarteista löytyvä Koiton palkintokirjanen kertoo isäni olleen hyvä aineenkirjoittaja. Melkoinen saavutus pikku koululaiselta, joka oli hiljattain kokenut varsinaisen kulttuurin ja kielten sekamelskan, traumoista puhumattakaan.

Sitten kuoli Lydia-täti Mikkeliässä ja niin tuli Turusta isälleni lopuksi pysyvä kotipaikka. Matkustamisesta hän ei oppinut koskaan pitämään, eikä syytä ole vaikeaa arvata.

Wiljam isä toimi Turussa maalausliikkeenharjoittajana jatkaen näin Amerikassa alkamaansa yrittäjyyttä. Sutjakkaana savolaisena ja erittäin hyvänä seuraihmisenä hänen oli helppo luoda suhteita. Maailmalta tuodut kokemukset ja uudet menetelmät auttoivat häntä saavuttamaan Suomen suurimman maalausliikkeen aseman. Maalausliike toimi 1923 – 1966, siis kaiken kaikkiaan 43 -vuotta.

Savoy'n työmaa Helsingissä v. 1936/1937.

Keskellä Veikko Wiljam Marttinen

Isäni sen sijaan olisi halunnut muusikoksi, mutta hänen isänsä oli sitä mieltä, ettei sellainen elätä perhettä. Niinpä hän jatkoi isänsä viitoittamaa tietä ansiokkaasti. Musiikki oli kuitenkin aina hänen sydäntään lähellä ja maalausfirman ohella hän kävikin vuosikautia soittokeikoilla jopa kolmesti viikossa. Musiikki oli hänelle henki ja elämä. Yksikseen miettiessä uppoutuneena hän sai siitä rentoutusta, lohtua ja mielenrauhaa.

”Swinging Boys” 1930 luvulla, Veikko Marttinen äärimmäisenä oikealla

Isäni ilmestyi yllättäen eteeni muutama vuosi sitten Dallapen historiasta kertovassa TV lähetyksessä. Sisäasianministeriön julistamaa tanssikieltoa lievennettiin v. 1945 vuodenvaihteessa. Orkesterin vakituinen soittaja oli kuulemma sairastunut ja maalausfirmalla oli meneillään työmaa Helsingissä ja näin musiikkipiirit tiesivät isäni olevan kaupungissa. Ei silti, samalla keikalla oli kuulemma toinenkin Marttisen maalari soittamassa.

Hämärän peitossa oleva, kokonaan vaiettu ajanjakso perheemme historiassa on isäni ensimmäinen äitipuoli.

Kaksi leskeä avioitui 20-luvun loppupuolella ja isäni sai näin myös velipuolen. Avioliittoa kesti viitisen vuotta ja eron syynä oli äitipuolen suhtautuminen isääni. Seutukunnalla tiedettiin äitipuolen sulkeneen isän kellariin, jonne ruoka laskettiin luukusta alas.

Perhe oli omakotialueella tuttu, eikä vähiten siksi, että omisti auton.

Veikko Marttinen ja perheen auto 1930-luvulta

Isäni oli vankkumaton avioeron vastustaja, missä asiassa hän oli vielä poikkeuksellisen ehdoton. Hänen mielestään lapset joutuvat erossa kärsimään eniten, olivatpa minkä ikäisiä tahansa. Tätä taustaa vasten olen alkanut epäillä, että isoisäni olisikin ehkä eronnut vaimostaan lähtiessään Suomeen. Gardnerin tonttien omistussuhteiden siirrot voisivat viitata tähän suuntaan, samoin Mikkelin arkistosta löytämäni passitiedot, jossa isoisäni mainitaan naimattomaksi.

Paimiossa rakenteilla ollutta parantolaa urakoidessaan isoisäni löysi pian uuden vaimon, tällä kertaa loppuelämäkseen. V. 1933 solmitussa avioliitossa ruotsinmaalaisesta Pietarissa syntyneestä emigrantista, joka oli paennut Suomeen v. 1914, tuli isälleni uusi äitipuoli ja minulle aikanaan isoäiti.

Veikko Marttisen perhe v. 1942

Välirauhan aikaan isovanhempani adoptoivat tyttären. Isäni sai näin sisarpuolen, minä ikäiseni tätipuolen, sisareen verrattavan lähiomaisen. Kuolinvuoteellaan isoisäni pahoitteli vaimolleen, että Veikko on joutunut elämässään kärsimään niin paljon isänsä vuoksi. Kauaskantoisesti isäni hankki aikanaan perheelleen sukuhaudan. Siellä nukkuvat nyt isä ja poika yhdessä ikiuntaan.

DNA-tekniikan käyttö sukututkimuksessa

Sukututkimus on Suomessa perinteisesti tukeutunut kirkonkirjoihin, henkilökohtaisiin arkistoihin ja moniin valtiollisiin arkistotietoihin. Tällä vuosituhanella on alettu hyödyntämään lisäksi myös uutta DNA-tekniikka näitä tietoja täydentämään.

Yleisin tapa aloittaa DNA-tutkimus on miesten sukupuolikromosomista tehty ns. Y-DNA markkeri-analyysi. Miehillä kromosomi on muotoa XY, joista tuo Y-puoli periytyy aina isältä pojalle ja X-puoli taas tulee äidiltä. Naisilla kromosomi taas on muotoa XX.

Miehen XY kromosomissa on 1124 erillistä geeniä, jotka siirtävät perimäämme tuleville sukupolville. Näiden geenien välissä on ns. STR-markkereita, jotka varmistavat sen, että uusien solujen syntyessä - eli geeniemme jakaantuessa tuo perimämme kopiointi aina onnistuisi.

Geenien jakaantuessa voi ko. markkerien lukumäärä kuitenkin muuttua, joskin tämä on varsin harvinaista satunnaista. Luotettavan tuloksen saamiseksi tulisikin markkerien lukumäärä testata ainakin 67 geenivälin osalta. Tällöin näitä muutoksia on todettu olevan keskimäärin 0-2 kpl neljän sukupolven eli vuosisadan aikana.

Jos testattavien henkilöiden kesken STR-markkerien geneettinen ero on 0-2 kpl, ovat he hyvin todennäköisesti läheistä sukua toisilleen. Mikäli muutoksia taas on 3-6 kpl, on tällöin todennäköistä, että heillä on ollut yhteinen esi-isä joskus 400 vuoden sisällä. Palautteena tulee luettelo kaikista niistä testaatuista, joilla muutoksia on ollut 0-7 kpl.

Y-DNA testi kertoo myös ns. haploryhmän ja sen perusteella mistä päin maailmaa esi-isämme ovat Suomeen kulkeutuneet ja missä päin maailmaa heitä nykyään asustaa.

Testauksessa olemme käyttäneet amerikkalaisen Family Treen palveluita, jonka laboratorioissa on testattu nyt jo yli 5 000 suomalaista.

Itse näyte on hyvin yksinkertainen; vanutukolla otetaan sylkinäyte poskiontelosta, joka palautetaan koeputkilossa postitse. Testi tilataan netistä luottokorttimaksulla ja se kannattaa tilata Suomi DNA:n kautta, jossa tuon Y-DNA 67 testin hinta on nyt \$ 199. Tarkempia ohjeita löytyy <https://www.familytreedna.com/groups/finland/about/background> tai ottamalla yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Lisää tietoa DNA-tutkimuksesta sekä myös tuloksia Marttisten osalta löytyy mm. sukuseuramme kotisivulta Sukupäivät > Sukupäivä 2010 ja sukupäivä 2012 sekä www.kurrinsuku.net/15.

Pekka Haikkala, phaikkala@gmail.com

Marttinen sukukoru

Sukuseuralle saapuneen tiedon mukaan suvun puumerkillä varustettuja koruja on mallinnettu kultasepäntiilikkeessä. Koru on mukava lahja itselle, ylioppilaalle, rippilapselle, vuosijuhlahajaksi tms.

Sormuksen on suunnitellut Kultasepät Andreasen Oy, Hämeenkatu 30, 33200 TAMPERE
p. (03) 223 9488, sähköposti myynti@andreasen.fi

Koruista kiinnostuneet voivat ottaa itse yhteyttä kultasepäntiilikkeeseen. Tarjous on laskettu 10 kpl/malli (kulta tai hopea) tilaukselle.

Miesten sormus

Taulun mitta 11 mm x 9,5 mm

Hopea, koko 21 hinta 299 e

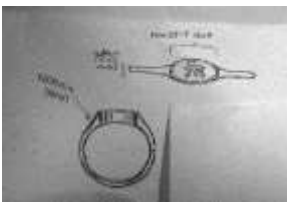
Keltakulta 14 k, keskipaino 9 g koko 21
hintaa 629 e

Naisten sormus

Hopea, koko 16,5–18,5 hinta 199 e

Keltakulta 14 k, keskipaino 5 g, koko 16,5–18,5
hintaa 395 e

Riipus

Laatan mitta 21 mm x 21 mm

Hopea, hinta 132 e

Keltakulta 14 k, hinta 444 e

Riipus

Kirjaimen mitat 20 mm x 20 mm

Hopea, hinta 125 e

Keltakulta 14 k, hinta 305 e

Sihteerin terveiset

Ota yhteyttä

Marttisten sukuseura ry
Sihteeri Atte Marttinen
Isännöitsijäntie 47 A 3
40420 JYSKÄ
p. 045 144 7838
marttistensukuseura@gmail.com

Pyydämme ilmoittamaan jäsenyydessä tai yhteystiedoissa tapahtuneista muutoksista seuran sihteerille.

Jäsenmaksuja on vielä runsaasti maksamatta. Jos et vielä ole maksanut tämän vuoden jäsenmaksua, ole hyvä ja suorita se ensi tilassa. Seuran toiminnan elinehto on jäsenten vuosittainen jäsenmaksu.

Uusia myyntituotteita

Sukuseuralle on tilattu puumerkillä ja seuran nimellä varustettuja pikeepaitoja.

Miesten pikeepaita, musta (keltainen brodeeraus) hinta 20 e
Naisten pikeepaita, fuksian punainen (hopea brodeeraus) 20 e

Lisäksi on tilattu puumerkillä ja seuran nimellä varustettuja kankaisia ostoskasseja 15 e.

Uudet tuotteet lisätään sukuseuran sivustolla olevaan tuoteluetteloon sen jälkeen, kun ne on toimitettu. Tuotteita voitte hankkia myös Suonenjoen sukupäivillä.